Lietas arhīva Nr. C-0888-18/7
ECLI:LV:RVPT:2018:0615.C30735216.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā tiesnese D.Bambere
ar sekretāri Š. Strupani -Strupiņu
piedaloties advokātei E.Kalniņai
2018.gada 23.maijā
izskatīja tiesas sēdē Rīgā, Abrenes ielā Nr.3, civillietu /pers. B/ prasībā pret /pers. C/ par mantojuma pieņemšanas fakta konstatēšanu, mantojuma apliecības atzīšanu par spēkā neesošu un īpašuma tiesību atzīšanu uz atstāto mantojumu - nekustamo īpašumu, un

Aprakstošā daļa

/pers. B/ (turpmāk tekstā – prasītāja) ir iesniedzis tiesā prasību pret /pers. C/ (turpmāk tekstā – atbildētājs) par mantojuma pieņemšanas fakta konstatēšanu, mantojuma apliecības atzīšanu par spēkā neesošu un īpašuma tiesību atzīšanu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka /datums/miris viņa tēvs, /pers. D/. Tēvs atstāja mantojumu, kurā ietilpa 1/2 domājamā daļa no nekustamā īpašuma /adrese/. Tēva īpašuma tiesības uz minētā nekustamā īpašuma 1/2 domājamo daļu bija reģistrētas Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas Zemesgrāmatu nodaļā.

Norāda, ka ir sava tēva pirmās šķiras mantinieks. Bez viņa tēva mantinieki pirmajā šķirā ir arī tēva laulātā - prasītāja māte un brālis /pers. E/. Pats uz tēva nāves brīdi atradās ārzemēs.

Pēc tēva nāves ar viņa māsu, /pers. C/, kurai pieder otra 1/2 domājamā daļa no mantojumā atstātā nekustamā īpašuma /adrese/sazinājās attiecībā par tēva mājas daļu. Viņa izturējās kā pret tēva mantiniekiem - tiesību un saistību pārņēmējiem, runāja par tēva mājas daļu kā arī par prasītāja īpašumu, līdz ar to neradās nekāds pamats domāt un pieļaut, ka viņa varētu apiet prasītāja mantojuma tiesības.

Vienojās, ka lai atvieglotu saziņu turpmāk sazināsies elektroniski ar viņas dēlu, brālēnu /pers. F/. Turpmākās sarunās viņš informēja par jautājumiem, kas saistīti ar māju. Savā 2012. gada 6. novembra vēstulē viņš informēja par mājas stāvokli - ka tajā jāveic investīcijas, citādi tā ziemu var vairs neizturēt, ka jāmaina apkures katls, jātaisa skurstenis, jāiestiklo logi utt. Tāpat viņš prasīja, lai pārskaita naudu zemes nodokļa nomaksai, jo tēvs ielaidis nodokļu parādu, kas vien esot 320,00 Ls .Vēstules izdrukā redzams, ka ir atbildējis viņam, ka ir iespēja segt minēto parādu un, ka tuvākajā laikā ar viņu sazināsies.

Sazinoties ar /pers. F/ viņš vēlreiz pārstāstīja darāmos darbus attiecībā uz māju, lūdza pārskaitīt minēto naudas summu zemes nodokļa nomaksai un pateica savu norēķinu kontu. Uzskatot un atzīstot sevi par pilntiesīgu tēva mantinieku, par kādu atzina arī tēva māsa un viņas dēls, informējot par tēva mājas daļai nepieciešamajiem izlabojumiem, parādiem, uzskatīju, ka jāsedz tēva parāds par zemes nodokli. Tāpēc 2012. gada 8. novembrī, uzreiz pēc brālēna vēstules saņemšanas 6. novembrī un laikā, kad vēl nebija pagājis gads kopš tēva nāves, pārskaitīja prasīto naudas summu 400,00 mārciņas, jeb 328,76 Ls /pers. F/.

To, ka pārskaitītā nauda, neatkarīgi no maksājuma uzdevumā norādītā mērķa bija paredzēta tieši tēva parāda par zemes nodokli segšanai par konkrēto nekustamo īpašumu, apstiprina iesniegtie ierādījumi to savstarpējā sakarā:

/pers. F/ 2012. gada 6. novembra vēstule, kur tiek prasīts /pers.D/ (mana tēva) parāds par zemes nodokli 320,00 Ls;

2012. gada 8. novembra, t.i. pēc 2 dienām izdarīts naudas pārskaitījums prasītās naudas summas apmērā.

Ja sevi neuzskatītu par mantinieku, tad neuzskatītu par savu pienākumu segt tēva parādus. Taču sedzot parādus ir paudis, ka uzskatu sevi par mantinieku un veic tādu darbību, kas to apstiprina.

Tādējādi ar savām faktiskajām darbībām mantojumu tika pieņēmis gada laikā pēc tēva nāves.

To, ka ir sava tēva mantinieks apstiprina arī /pers. C/ un viņas dēla /pers. F/ rīcība - ja viņi neuzskatītu un neatzītu prasītāju par /pers. D/ mantinieku, tad viņi nelūgtu maksāt tēva parādus un neprasītu naudu mājas uzturēšanai. Prasot segt /pers. D/ parādus un viņam piederējušās mājas daļas uzturēšanas izdevumus, viņi tiešā veidā atzinuši prasītāju par /pers. D/ mantinieku.

Tagad, uzzinot, ka jau 2012. gada 19. oktobrī, t.i., kad vēl nebija pagājis pat gads no tēva nāves, /pers. C/ jau noformējusi mantojuma apliecību uz sevi kā vienīgo /pers. D/ likumisko 2. šķiras mantinieci.

Uzskata, ka viņa maldinājusi prasītāju un apzināti nav paziņojusi par uzsākto mantojuma lietu. 2012. gada 6. novembris, kad tika prasīta nauda tēva parādu dzēšanai un mājas uzlabošanai un uzturēšanai - tas ir datums jau pēc viņas apstiprināšanas par mantinieci.

Vēršoties pie zvērināta notāra viņai bija pienākums uzrādīt prasītāju kā mirušā 1. šķiras mantinieku. Viņai bija visas iespējas sazināties ar prasītāju. To, ka bija viegli sasniedzams, apliecina arī viņas dēla sarakste ar sociālajā tīklā draugiem.lv, tas, ka tieši no viņiem uzzināja par tēva nāvi.

Prasītāja pēdējā zināmā un deklarētā dzīves vieta Latvijā (arī faktiskā dzīves vieta līdz 2009. gada novembrim) ir mantojamais īpašums - /adrese/, kas daļēji ir arī atbildētājas īpašums. Viņa neko neteica par to, ka ir uzsākusi mantojuma lietu, ka ir pieteikusi sevi kā vienīgo mantinieci, ka notārs ir noteicis termiņu, kurā jāpiesakās mantojuma saņemšanai, utt. Tieši pretēji - viņa mantojumu jau saņēmusi, iespējami īsākā laikā, pat nepaejot gadam no prasītāja tēva nāves, apgājusi prasītāja, viņa mātes un brāļa mantojuma tiesības un vēl no prasītāja tiek pieprasīta nauda tēva parādu dzēšanai un mājas uzlabošanai. Uzskata šādu rīcību par nelabticīgu.

Atbilstoši Civillikuma 691. pantam, gribu pieņemt mantojumu var izsacīt vai nu noteikti, mutiski vai rakstiski, vai arī klusējot, ar tādu darbību, kurtu attiecīgos apstākļos var iztulkot vienīgi tā, ka zināma persona atzīst sevi par mantinieku.

Atbilstoši Civillikuma 667. pantam, mantojuma prasību, ar kuru aizsargā mantojuma tiesību, var celt katrs mantinieks, vienalga, vai viņš aicināts pēc

likuma, testamenta vai līguma un vai viņš prasa visu mantojumu vai tikai tā daļu. Mantojuma prasību var celt pret katru, kas apstrīd prasītāja mantojuma tiesību (Civillikuma 668. pants). Mantojuma prasības mērķis ir vai nu atzīt prasītāju par vienīgo mantinieku, vai par līdzmantinieku, un saskaņā ar to izdot viņam visu atstāto mantojumu vai viņam pienākošos daļu (670. pants).

Uz doto brīdi, kad atbildētāja jau nostiprinājusi savas īpašuma tiesības zemesgrāmatā un mantojuma tiesību pamata, nav citas iespējas, kā nostiprināt mantojumu uz sava vārda, kā ceļot šo mantojuma prasību.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un saskaņā ar Civillikuma 691., 667.p., 668., 670.pantiem, lūdz atzīt juridisku faktu, ka ar savām faktiskajām darbībām likumā noteiktajā termiņā ir pieņēmis tēva /pers. D/ atstāto mantojumu.

Atzīt īpašuma tiesības uz 1/2 domājamo daļu no nekustamā īpašuma /adrese/ un dzēst ierakstu Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļā, Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs A/par /pers. C/ īpašuma tiesībām uz minētā nekustamā īpašuma 1/2 domājamo daļu;

Atzīt par spēkā neesošu Mantojuma apliecību, kas 2012. gada 19. oktobrī izdota mantojuma lietā Nr. 107847-12, kuru izdevis zvērināts notārs Hermanis Vidžups par /pers. C/ mantojuma tiesībām uz 2012. gada 3. janvārī miršā /pers. D/ mantojumu.

Atbildētāja/pers. C/ iesniedza tiesā paskaidrojumus, kuros norāda, ka neatzīst prasītāja prasību pilnā apmērā.

Norāda, ka /pers. B/ apgalvojums, ka prasītājs iepriekš ir sazinājies ar atbildētāju, ir nepatiess. Laika posmā no 2012. gada līdz 2015. gadam prasītājs ar atbildētāju nav sazinājies ne telefoniski, ne rakstiski, ne mutiski. Atbildētāja arī nav izteikusi nekādas norādes prasītājam, ka viņam turpmāk būtu jāsazinās par visiem jautājumiem ar /pers. F/. Prasītāja apgalvojums ir nepatiess un atbildētājas ieskatā prasītājs ar nolūku mēģina maldināt tiesu. 2015. gadā prasītājs ieradās pie atbildētājas ciemos, ciemošanās laikā nekādas sarunas par mantojumu nenotika, prasītājs ciemošanās
laikā tikai sniedza informāciju par savām darba gaitām Anglijā.

Vienīgā saziņa, kas ir notikusi, ir veikta caur internēta portālu www.draugiem.lv, kad atbildētāja vērsās ar lūgumu pie /pers. F/ (sava dēla), lai viņš informē prasītāju par /pers. D/, prasītāja tēva, nāvi, jo atbildētājai nebija zināma prasītāja tā brīža dzīves vieta un kontakttālrunis.

/pers. F/ apgalvo, ka to arī veica 2012. gada 11. janvārī, pulksten 11:16.

Sarunas, kur atbildētāja un prasītājs būtu vienojušies par turpmāku sarunu vešanu vai sazināšanos, nav notikušas. Prasītājs arī šajā jautājumā maldina tiesu.

Arī pārējie /pers. D/ ģimenes locekļi tika informēti par /pers. D/ nāvi, tai skaitā /pers. E/, kurš tajā laikā atradās apcietinājumā, un /pers. I/, kas jau vairāk kā 10 gadus dzīvoja citur. Diemžēl, neviens no ģimenes locekļiem neizrādīja interesi par /pers. D/ nāvi, un visus apbedīšanas organizatoriskos jautājumus organizēja atbildētāja, kā arī sedza visus ar bērēm saistītos izdevumus.

Jāuzsver, ka ne prasītājs (kas ir /pers. D/ dēls), ne arī citi /pers. D/ radinieki neizrādīja nekādu iniciatīvu un vēlmi palīdzēt organizēt bēres, vai segt kādus bēru izdevumus. Uz /pers. D/ bērēm neieradās neviens no pirmās
šķiras mantiniekiem.

Par prasītāja un /pers. F/ turpmāku saziņu atbildētāja nav neko zinājusi.
Atbildētāja nesaprot, kādēļ tam būtu jāsniedz jebkādi paskaidrojumi par
trešās personas darbību vai bezdarbību, jo atbildētāja trešo personu /pers. F/
līdz šim nav nekādā veidā (ne rakstiski, ne mutiski) pilnvarojusi pārstāvēt atbildētāju
kādā jautājumā.

Atbildētāja nav saņēmusi no prasītāja nekādu informāciju par to, ka prasītājs vēlas segt jebkādus izdevumus, kas saistīti ar /pers. D/ mantojumu, un prasītājs atbildētājai nav sniedzis nekādu finansiālu atbalstu saistībā ar /pers. D/ mantojuma uzturēšanu un viņa parādsaistību nokārtošanu. Atbildētājas rīcībā arī nav nekāda informācija, ka prasītājs būtu pildījis jebkādas maksājuma saistības, kas attiecas uz nekustamā īpašuma nodokļa samaksu par nekustamo īpašumu /adrese /. Kā jau atbildētāja norāda, līdz pat prasības pieteikuma iesniegšanai tiesā, prasītājs nav izrādījis pilnībā nekādu interesi par /pers. D/ atstāto mantojumu un ar to saistītajiem izdevumiem.

Par mantojuma lietas kārtošanu - atbildētāja ir ievērojusi visas Latvijas Republikas normatīvo aktu prasības un vērsās pie zvērināta notāra Hermaņa Vidžupa 2012. gada 28. maijā saistībā ar mantojuma lietu. Jānorāda, ka atbildētāja godprātīgi gaidīja gandrīz pusi gada, kad šīs darbības veiks kāds no pirmās šķiras mantiniekiem, taču neviens to nedarīja, nekustamais īpašums bija sliktā stāvoklī un, lai ar to jebkādi varētu rīkoties, atbildētājai nācās vērsties pie zvērināta notāra. Atbildētāja sniedza visu pieejamo informāciju par potenciālajiem mantiniekiem, lai uzsāktu mantojuma lietu. Par mantojuma lietas uzsākšanu tika informēta arī /pers. J/, kas ir /pers. D/ un atbildētājas māte, kā arī prasītāja vecāmāte, kas sākotnēji īpašumu /adrese/, dāvināja iepriekš minētām personām- saviem bērniem. Redzot nolaisto īpašumu, kuru /pers. J/ bija izveidojuši, /pers. J/ vēlējās, lai īpašums nonāk pie atbildētājas, kas viņu sakoptu un uzturētu pienācīgā kārtā, jo neviens no /pers. D/ pirmās šķiras mantiniekiem neizrādīja nekādu interesi par mantojumu un arī neveica nekādus mantojuma uzturēšanas darbus. To apliecina mantošanas iesniegums par mantojuma atraidīšanu.

Norāda, ka bija pagājušas 143 dienas kopš /pers. D/ tika atrasts miris. Līdz tam brīdim pirmās šķiras mantinieki, tai skaitā prasītājs, nebija interesējušies par /pers. D/ bērēm, vai izdevumiem, kas saistīti ar apglabāšanu vai mantojuma lietas sakārtošanu.

Tā kā atbildētājai un /pers. D/ bija kopīpašums - māja un zeme /adrese/, kas pēc 2011. gada ugunsgrēka, ko izraisīja /pers. D/ neadekvātā uzvedība ar izsmēķiem bija cietusi māja (izsisti logi, uzlauztas durvis, izdedzis pagrabs, nolauzts ūdensvads), atbildētāja nolēma sakārtot mantojuma lietu, lai varētu sakārto īpašumu, jo nesakārtotas /pers. D/ īpašuma daļa un kopīpašuma daļa, radīja bojājumus atbildētājas īpašumam.

Uz šo brīdi īpašumā ir veiktas lielas investīcijas un ieguldīts pašu darbaspēks, ir sakārtota māja /adrese/, komunikācijas, ielikti jauni logi, durvis, uzmūrēts jauns skurstenis, sakārtotas iekštelpas, sākti remontdarbi virtuvē un koridorā, sakārtots pagrabs, veikti remontdarbi jumtam, sakopta pieguļošā zeme mājai, regulāri pļauts zālājs un veiktas pavasara un rudens talkas.

Tādējādi atbildētājas ieskatā prasītājs rīkojas nelabticīgi un vēlas prettiesiski atņemt atbildētājai piederošo nekustamo īpašumu, jo pēc tikšanās 2015.gadā prasītājs ir uzzinājis par to, ka atbildētājas darbību un ieguldījumu rezultātā nekustamais īpašums /adrese /, ir kļuvis daudz vērtīgās, nekā tas bija mantojuma atklāšanas brīdī, kad prasītājam un citiem /pers. D/ mantiniekiem, acīmredzot, tas nebija nepieciešams. Tieši prasītāja rīcība, ceļoti šo nepamatoto mantojuma prasību tiesā vairāk nekā 4,5 gadus pēc /pers. D/ nāves, ir uzskatāma par nelabticīgu un neatbilstošu Civillikuma normām.

Zvērināts notārs Hermanis Vidžups izsludinājis mantojuma atklāšanos oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" 2012.gada 30.maijā (mantojuma reģistra Nr. 107847), nosakot pieteikšanās termiņu 4 mēneši. Arī šajā termiņā ne prasītājs, ne citi /pers. D/ mantinieki nekādā veidā nav izteikuši savu gribu pieņemt mantojumu. Līdz ar to ir pilnībā absurds prasītāja apgalvojums, ka viņš it kā ar savām faktiskajām darbībām būtu izteicis savu gribu pieņemt mantojumu viena gada laikā kopš /pers. D/ nāves. Pirmkārt, prasītājs nav veicis nekādas darbības, kas liecinātu par gribas izteikumu, otrkārt, Civillikuma 693. panta trešajā daļā noteiktais termiņš (1 gads) nemaz nav attiecināms uz šo lietu, jo mantinieki tika uzaicināti likumā noteiktajā kārtībā un uzaicinājumā tika noteikts pieteikšanās termiņš atbilstoši LR Civillikuma 693.panta otrajai daļai.

Kas attiecas uz prasītāja apgalvojumu par to, ka viņa deklarētā dzīvesvieta ir Latvija un viņš neko nav zinājis par mantojuma atklāšanos, atbildētāja vēlas vērst uzmanību uz Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 1.pantu un 3.panta pirmo daļu, kas nosaka, ka dzīvesvietas deklarēšanas mērķis ir būt sasniedzamam. Turklāt šī likuma 4.panta pirmā daļa uzliek par pienākumu dzīvesvietas maiņas mēneša laikā, kopš persona pastāvīgi dzīvo jaunajā

dzīvesvietā, deklarēt to dzīvesvietas deklarēšanas iestādē. Savukārt no Iedzīvotāju reģistra likuma 15.panta otrā daļa nosaka, ka, ja persona, kurai ir Latvijas valstiskā piederība, uzturas ārpus Latvijas ilgāk par sešiem mēnešiem, tās pienākums ir paziņot Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei par savas dzīvesvietas adresi ārvalstīs. Tātad tieši prasītājam ir pienākums būt sasniedzamam un norādīt savu faktisko dzīvesvietu, nevis aizbildināties, ka viņš dzīvo ārvalstīs, tādēļ visi oficiālie paziņojumi (tai skaitā, tie, kas likumā noteiktā kārtībā publicēti oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis") nebūtu uz viņu attiecināmi, jo viņš tos prombūtnes dēļ, iespējams, nav saņēmis vai redzējis.

Ņemot vērā augstākminēto, uzskata prasību par nepamatotu, prettiesisku un noraidāmu pilnībā. Lūdz prasību noraidīt.

Tiesas sēdē prasītājs /pers. B/ prasību uzturēja, saskaņā ar prasībā un prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem, un lūdza tiesu prasību apmierināt.

Atbildētājas/pers. C/ pilnvarotā persona tiesas sēdē prasību neatzina, lūdz prasību noraidīt. Paskaidrojumus sniedz atbilstoši rakstveida paskaidrojumos iesniegtajiem argumentiem.

Trešā persona /pers. E/ uz tiesas sēdi nav ieradies, par tiesas sēdes vietu un laiku atbildētājai paziņots Civilprocesa likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā – nosūtot pavēsti ierakstītā sūtījumā, kas atgriezts tiesai beidzoties glabāšanas laikam pastā, jo adresāts netika to pieprasījis, kaut adresātam atstāts aicinājums. Tiesa uzskata, ka šāda atbildētājas rīcība, saskaņā ar Civilprocesa likuma 57.pantu, uzskatāma par atteikšanos pieņemt pavēsti. Pie šādiem apstākļiem, tiesa uzskata par iespējamu lietu izskatīt bez atbildētājas klātbūtnes.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudījusi civillietas materiālus, noklausījusies pušu paskaidrojumus tiesas sēdē, tiesa atzīst, ka prasība ir nepamatota un noraidāma.

Lietā nav strīda par to, ka /pers. D/ ir miris /miršanas datums/, un ka pēc viņa nāves atklājās mantojums uz 1/2 daļu no nekustamā īpašuma /adrese /.

Mirušā pirmā šķiras mantinieki ir dēli /pers. B/ un /pers. E/.

Savukārt /pers.C/ ir mirušā māsa, kura ir /pers. D/ otrā šķiras mantiniece.

Prasītājs, kā mirušā dēls manto saskaņā ar Civillikuma 404.panta 1.punktu kā mantojuma atstājēja lejupējais.

Atbildētāja kā mirušā māsa ir otrās šķiras mantiniece, kas manto saskaņā ar Civillikuma 404.panta 2.punktu kā mantojuma atstājēja īstā māsa.

Tādējādi atzīstams, ka uz /pers. C/ attiecas likumiskā mantošana ar nosacījumu, ja atkrīt pirmās šķiras mantinieki- mirušā dēli /pers. B/ un /pers. E/.

Savukārt uz /pers. B/ attiecas likumiskā mantošana ar nosacījumu, ka viņš mantojumu pēc mirušā /pers. D/ nāves ir pieņēmis.

Ar aicinājumu mantot nodibinās vienīgi iespēja kļūt par mantinieku. Mantojuma iegūšanai vēl vajadzīgs, lai aicinātais izteiktu savu gribu pieņemt viņam piekritušo mantojumu (Civillikuma 688.pants.)

Kārtību gribas izteikšanai pieņemt mantojumu reglamentē Civillikuma 693.pants. Minētajā pantā noteikts, ja mantojuma pieņemšanai mantojuma atstājējs noteicis zināmu termiņu, tad ieceltam mantiniekam tas jāievēro, ja tāds termiņš nav noteikts, bet mantinieki ir uzaicināti, tad mantot aicinātam sava griba par mantojuma pieņemšanu jāizteic līdz uzaicinājumā noliktam termiņam, ja uzaicinājuma nav bijis, tad mantiniekam jāizsaka sava griba pieņemt mantojumu gada laikā, skaitot šo termiņu no mantojuma atklāšanās dienas, ja mantojums atrodas viņa faktiskā valdījumā, bet pretējā gadījumā – no ziņu saņemšanas laika par to, ka mantojums atklājies.

Līdz ar to likumiskais mantinieks manto tikai tad, ja viņš izteicis gribu pieņemt mantojumu to termiņu ietvaros, kuri norādīti Civillikuma 693.pantā.

Kā redzams no lietas materiāliem, /pers. C/ 2012.gada 28.maijā zvērinātam notāram ir iesniegusi iesniegumu par mirušā /pers. D/ atstātā mantojuma pieņemšanu un apstiprināšanos mantojuma tiesībās uz /pers. D/ atstāto mantojumu.

Pēc /pers.D/ nāves laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" tika publicēts sludinājums ar aicinājumu mantiniekiem pieteikties uz viņa atstāto mantojumu, kurā pieteikšanās termiņš noteikts 4 mēneši.

2012.gada 19.oktobrī zvērināts notārs Hermanis Vidžups izdevis mantojuma apliecību (par tiesībām uz mantojumu pēc likuma), ar kuru mantojuma tiesībās uz visu /pers. D/ atstāto mantojumu, tai skaitā, uz ½ domājamo daļu no nekustamā īpašuma Rīgā, Kraujas ielā 14, ir apstiprināta atbildētāja otrās šķiras mantiniece /pers. C/ .

Prasītājs/pers. B/ savā prasībā norāda, ka viņš ir pieņēmis mirušā tēva atstāto mantojumu un ka /pers. C/ izsniegtā mantojuma apliecība ir atzīstama par spēkā neesošu.

Lietā nav strīda par to, ka zvērināta notāra uzaicinājuma sludinājumā noteiktajā termiņā prasītājs /pers. B/ nav atsaucies un savas tiesības uz mantojumu nav pieteicis.

Tāpat nav atsaucies un uz mantojumu nav pieteicies viņa brālis trešā persona /pers. E/.

Lai konstatētu, vai prasītājam /pers. B/ bija saistošs uzaicinājuma sludinājumā norādītais termiņš, par ko starp pusēm pēc būtības ir strīds, primāri ir noskaidrojams, vai atbildētājam bija zināms par prasītāju kā iespējamo līdzmantinieku.

Atbilstoši Notariāta likuma 293.pantam mantojuma atklāšanos zvērināts notārs izsludina pēc ieinteresēto personu lūguma vai pēc sava ieskata (Civillikuma 659. Un 665.pants) gadījumos, kad: 1) mantinieki nav zināmi; 2) nav droši zināms, ka mantojuma tiesību pieteicēji ir vienīgie un tuvākie mantinieki; 3) mantinieki ir zināmi, bet negrib vai nevar pieņemt mantojumu vai izteic vēlēšanos to pieņemt ne citādi kā uz inventāra tiesības pamata; 4) mantiniekiem, testamenta izpildītājiem vai mantojuma aizgādnim nav zināmi uz mantojamo mantu gulošie parādi.

Saskaņā ar šī likuma 297.pantu sludinājumā zvērināts notārs uzaicina pieteikties visus tos, kuriem kā mantiniekiem, kreditoriem vai citādi ir kādas tiesības uz mantojumu.

Kā izriet no iepriekšminētā regulējuma, uzaicinājuma sludinājums ir tiesību instruments, ar kura palīdzību noskaidro: 1) nezināmus mantiniekus; 2) zināmu mantinieku gribu pieņemt mantojumu; 3) uz mantojamo mantu gulošos parādus, ja mantiniekiem tie nav zināmi. Vienlaikus tas nozīmē, ka uzaicinājuma sludinājums nav domāts tādiem gadījumiem, kad: 1) mantinieki ir zināmi; 2) zināmu mantinieku griba mantojuma pieņemšanas jautājumā ir skaidra; 3) mantiniekiem ir zināmi uz mantojumu guloši parādi (sk. *Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2014.gada 7.novembra spriedumu lietā Nr.SKC-0188-14, 2017.gada 26.maija spriedumu lietā Nr.SKC-168/2017*).

Atbildētāja/pers. C/ mantošanas iesniegumā zvērinātam notāram Hermanim Vidžupam ziņas, ka mantojuma atstājējam ir dēls /pers. B/, kā to cita starpā pieprasa Notariāta likuma 312.pants, ir norādījusi. To apstiprina lietas materiāliem pievienotais Mantošanas iesniegums par mantojuma pieņemšanu un apstiprināšanu mantojuma tiesībās(l.l.67), kā arī zvērināta notāra Hermaņa Vidžupa 2012.gada 6.jūnijā /pers. B/ adresēts paziņojums par to, ka viņam, kā /pers. D/ mantiniekam ir tiesības uz atstāto mantojumu, ka viņam ir tiesības izteikt savu gribu pieņemt vai atradīt mantojumu (l.l.80).

Šādos apstākļos tiesa secina, ka /pers. B/ bija saistošs uzaicinājuma sludinājumā noteiktais četru mēnešu mantojuma pieņemšanas termiņš.

Tiesa konstatē, ka /pers. B/ mantojuma prasību tiesā cēlis 2016.gada 28.jūlijā, tas ir, 4 gadus un 6 mēnešus pēc tēva nāves, lai gan viņa rīcībā bija ziņas, ka /pers. D/ miris /miršanas datums/.

Saskaņā ar Civillikuma 691.pantu gribu pieņemt mantojumu var izsacīt vai nu noteikti, mutiski vai rakstiski, vai arī klusējot, ar tādu darbību, kuru

attiecīgos apstākļos var iztulkot vienīgi tā, ka zināma persona atzīst sevi par mantinieku.

Darbībai, kas uzskatāma par klusējot izdarītu gribas izteikumu, jābūt tādai, lai no tās varētu droši secināt tādas gribas esamību. Tikai tādu darbību var uzskatīt par mantojuma pieņemšanu, kas ar loģisku nepieciešamību ved pie slēdziena, ka konkrētā gadījumā mantot aicinātais to nebūtu darījis, ja nebūtu gribējis pieņemt mantojumu *(Civillikuma komentāri: Mantojuma tiesības.Sastādījuši R.Krauze un Z.Gencs – R.: Mans Īpašums, 1997, 245.lpp.)*.

Civillikuma 699. pants nosaka, ka gribas izteikumam par mantojuma pieņemšanu jābūt izsacītam noteikti un bez nosacījumiem un jāattiecas uz visu piekritušo mantojumu.

Tiesa atzīst, ka prasītājs sludinājumā noteiktajā termiņā nav pārņēmis mantojumu, nav pieņēmis mirušajam piederošās personīgās mantas un sadzīves priekšmetus, nav apsaimniekojusi nekustamo īpašumu, kā arī nav par to veicis komunālos maksājumus.

Prasītājs norāda, ka mantojumu viņš ir pieņēmis tādējādi, ka viņš ar savu brālēnu /pers. F/ 2012. gada 6. novembrī ir sazinājies caur portālu "draugiem.lv", kurš ir norādījis darāmos darbus attiecībā uz māju, kā arī lūdzis pārskaitīt mīnēto naudas summu zemes nodokļa nomaksai un pateicis savu norēķinu kontu, kā rezultātā 2012. gada 8. novembrī, uzreiz pēc brālēna vēstules saņemšanas un laikā, kad vēl nebija pagājis gads kopš tēva nāves, pārskaitīja prasīto naudas summu 400,00 mārciņas, jeb 328,76 Ls /pers. F/.

Tiesa atzīst, ka augstākminēto prasītāja apgalvojumu nevar uzskatīt par pierādījumu tam, ka mantojums ir pieņemts. No lietai pievienotā maksājuma uzdevuma redzams, ka 2012.gada 8.novembrī /pers. B/ ir pārskaitījis /pers. F/ naudas summu 328,76 Ls apmērā, ar norādi "Aizdevuma atmaksāšana".

Līdz ar to, pat ja vēstulē "draugiem.lv", /pers. F/ ir norādījis, ka nepieciešams segt kādu daļu no parāda, nav pamata atzīt, ka prasītāja pārskaitītā naudas summa ir maksa par nekustamā īpašuma nodokli nekustamajam īpašuma /adrese/.

Nopratināts tiesas sēdē kā liecinieks /pers. F/ liecināja, ka starp viņu un /pers. B/ pastāvēja vairākas parādsaistības. Ka nevar konkrēti pateikt par ko /pers. B/ viņam ir atdevis parādu.

Civilprocesa likuma 93.pants paredz pušu pienākumu pierādīt faktus, uz kuriem tās pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība, atbildētājam- iebildumu pamatotība.

Ņemot vērā augstākminēto, tiesa atzīst, ka prasītājs nav pierādījis savu apgalvojumu pamatotību, ka viņš tēva atstāto mantojumu ir pieņēmis savlaicīgi.

Tā kā prasītāja valdījumā mantojums nav atradies un tiesa atzinusi, ka prasītājs nav faktiski pieņēmis mirušā atstāto mantojumu, atzīstams, ka prasītājs mantojumu atraidījis, jo lietā nav konstatēts, ka prasītāja būtu noteikti izteikusi gribu pieņemt tēva /pers. D/ atstāto mantojumu, tādējādi prasītāja prasība daļā par mantojuma pieņemšanas fakta atzīšanu, ka viņš ir pieņēmis mirušā atstāto mantojumu, kā nepamatota un nepierādīta noraidāma.

Līdz ar to kā nepamatoti noraidāmi arī pārējie prasītājas pieteiktie prasījumi - atzīt par spēkā neesošu /pers. C/ izsniegto mantojuma apliecību uz /pers. D/ atstāto mantojumu, atzīt viņam kā likumiskajam mantiniekam īpašuma tiesības uz nekustamā īpašuma 1/2 daļu /adrese/.

Noraidot prasību, atbilstoši Civilprocesa likuma 140. panta sestās daļas noteikumiem atceļams ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesnese s 2016. gada 12.septembra lēmumu piemērotais prasības nodrošinājuma līdzeklis – aizlieguma atzīme, kas ierakstīta Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs B/, attiecībā uz 1/2 daļu no nekustamā īpašuma /adrese /. Prasības nodrošinājums saglabājas līdz dienai, kad spriedums stājas likumīgā spēkā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civillikuma 691.,693.,699 .pantiem un Civilprocesa likuma 97., 193., 195. pantiem, tiesa

nosprieda:

noraidīt /pers. B/, personas kods /personas kods/, prasību pret /pers. C/, personas kods /personas kods/, par /pers. D/ atstātā mantojuma pieņemšanas fakta konstatēšanu, par /pers. C/ izsniegtās mantojuma apliecības atzīšanu par spēkā neesošu un īpašuma tiesību atzīšanu uz 1/2 daļu no nekustamā īpašuma /adrese/.

Atcelt prasības nodrošinājumu, kas noteikts ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesnese s 2016.gada 12.septembra lēmumu un saskaņā ar kuru tika nodrošināta prasība, ierakstot aizlieguma atzīmi, Rīgas pilsētas Zemesgrāmatu nodaļas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs B/, uz 1/2 daļu no nekustamā īpašuma /adrese /.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Sprieduma sastādīšanas un pieejamības diena noteikta 2018.gada 15.jūnijā.

Tiesnese D.Bambere